سرخط

■ احمد اصغری مهرآبادی، قائم‌مقام وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه اعتبار ۱۰۰۰ میلیارد تومانی تکمیل خدمات پروژه‌های مسکن مهر تامین نشد، گفت: «با وجود مکاتبات معاون اول رئیس‌جمهوری و وزرای راه و شهرسازی و نیرو متاسفانه تاکنون هیچ گونه پرداختی صورت نگرفته است.» (اقتصادنیوز)

■ جمشید برزگر، رئیس کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان ایران گفت: «رئیس کل بانک مرکزی با بسته پیشنهادی انبوه‌سازان که درخواست کرده‌اند تا ۷۵ درصد قیمت تمام‌شده مسکن، تسهیلات برای تبدیل به نام خریداران پرداخت شود، مخالفت کرد.» (فارس)

■ فرامرز توفیقی، مشاور عالی مجمع نمایندگان کارگران ایران از دستور کار ویژه شورای عالی کار درباره افزایش دوباره پایه سنواتی مشمولان قانون کار در سال جاری خبر داد و گفت: «در صورت تصویب این طرح، پایه سنواتی روزانه کارگران از ۵۰۰ به ۱۰۰۰ تومان افزایش خواهد یافت که دست‌کم ۱۵ هزار تومان در حداقل مزد مشمولان قانون کار در هر ماه تاثیرگذار است». (مهر)

■ توکلی، رئیس اداره ابزارهای نوین مالی فرابورس تاکید کرد: «به خریداران اوراق تسهیلات مسکن توصیه می‌شود امتیازهایی را خریداری کنند که فاصله تا سررسید آنها زیاد است تا با مشکل ابطال گواهی‌ها مواجه نشوند.» (تسنیم)

■ همزمان با آغاز سقوط آزاد قیمت جهانی طلای سیاه در بازار جهانی نفت، عربستان سعودی در ائتلافی جدید با آمریکا شعله جنگ کاهش قیمت نفت در بازارهای آسیایی را روشن کرده و سعودی‌ها نفت خود را یک دلار ارزان‌تر به مشتریان عرضه می‌کنند. (مهر)

■ احمد سراجی، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز زاگرس جنوبی از افزایش ۱۰ میلیون مترمکعبی تولید گاز این شرکت در زمستان امسال خبر داد. (تسنیم)

■ یحیی آل‌اسحاق، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی تهران گفت: «فعالان اقتصادی در بخش‌های خصوصی در دنیا که با ایران در ارتباط هستند، به‌عنوان یک عطش منتظر حل مشکل هستند و به نظر می‌رسد اگر این موضوع حل شود، هجمه‌ای برای کار با اقتصاد ایران وارد کشور خواهد شد.» (مهر)

■ جان رایس، مدیر ارشد شرکت جنرال الکتریک آمریکا اعلام کرد که در صورت برداشته شدن محدودیت‌ها، شرکتش برای فعالیت اقتصادی در ایران آماده است. (مهر)

■ با تصویب هیات وزیران و در راستای اجرای قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهادکشاورزی مصوب سال ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی، شرکت بازرگانی دولتی ایران به این وزارتخانه ملحق خواهد شد. (آنا)

■ یوسف آرمودلی، مدیرعامل سازمان انرژی‌های نو ایران با اشاره به ساخت ۱۰ نیروگاه جدید برق‌بادی در استان‌های مختلف کشور از تبدیل نیروگاه بادی منجیل به بزرگ‌ترین نیروگاه برق بادی منطقه خاورمیانه با نصب توربین‌های جدید خبر داد. (مهر)

■ غلامحسین شافعی، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران از تشکیل شورای مشترک بازرگانی ایران و تایلند خبر داد و گفت: «بنا بر اعلام سفیر ایران در بانکوک، مذاکرات برای خرید برنج با کیفیت مناسب از تایلند آغاز شده است.» (مهر)

■ علی‌محمد بساق‌زاده، مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی از افزایش دو میلیون تنی ظرفیت تولید پتروشیمی کشور خبر داد و گفت: «بهره‌برداری از واحدهای جدید پتروشیمی در گروی راه‌اندازی فازهای جدید پارس جنوبی است.» (مهر)

■ مسعود کرباسیان، رئیس گمرک جمهوری اسلامی ایران گفت: «دستور حذف تعرفه ۳۲۰ هزار تومانی برای صادرات دام زنده به گمرک ابلاغ شده و از این به بعد این عوارض از صادرکنندگان اخذ نمی‌شود.» (ایسنا)

■ محمدجواد عطرچیان، مدیرکل دفتر ترانزیت و پایانه‌های مرزی سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای گفت: «در ۶ ماهه سال ۹۳ بیش از ۶ میلیون و ۷۶۰ هزار تن کالا از کشور ترانزیت شد که نسبت به مدت مشابه پارسال پنج درصد افزایش نشان می‌دهد.» (تسنیم)

■ عباس کشاورز، معاون وزیر جهاد کشاورزی ضمن هشدار نسبت به وضعیت نگران‌کننده آب در حوضه سفیدرود و کرخه، گفت: «اوج خودکفایی محصولات زراعی در سال‌های ۱۳۸۱، ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ بود و این عدد در سال‌های اخیر به ۵۵ درصد کاهش یافته است.» (ایسنا)

بانک مرکزی کارنامه تسهیلات‌دهی بانک‌ها را منتشر کرد

پرداخت وام برای خروج از رکود

۱۱۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی در ۵ ماهه اول سال در اختیار بخش‌های اقتصادی قرار گرفته است

فرهیختگان: تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی حاکی از این است که در پنج ماه اول امسال بیشتر از ۱۱۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی در اختیار بخش‌های مختلف اقتصادی قرار گرفته است. این رقم اعلام شده نسبت به دوره مشابه سال قبل بیشتر از ۴۰ درصد افزایش داشته است.

چنانکه در پنج ماه اول پارسال بیشتر از ۸۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات از طریق بانک‌ها در اختیار بخش‌های مختلف اقتصادی قرار گرفته بود. رقم تسهیلات اعطایی بانک‌ها در پنج ماه سال ۱۳۹۱ نیز کمتر از ۶۰ هزار میلیارد تومان بوده است. بنابراین می‌توان این گونه در نظر گرفت که تسهیلات ارائه شده از سوی بانک‌ها، به بخش‌های مختلف اقتصادی در بازه زمانی پنج ماه اول امسال تقریبا دو برابر رقمی است که دو سال پیش در همین دوره زمانی به اقتصاد کشور تزریق شده بود.

■ هدف‌گذاری از تزریق نقدینگی

آنگونه که بانک مرکزی گزارش داده، نزدیک به ۶۰ درصد از کل مبلغی که از سوی بانک‌ها به صورت تسهیلات در اختیار بخش‌های مختلف اقتصادی قرار گرفته، یعنی بیش از ۶۷ هزار میلیارد تومان به‌عنوان «سرمایه در گردش» به بخش‌های مختلف اقتصادی نظیر کشاورزی، صنعت یا خدمات تزریق شده است. رقمی که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل تقریبا دو برابر شده است. هدفگذاری بعدی بانک‌ها برای پرداخت وام به بخش‌های مختلف اقتصادی، «ایجاد فعالیت»های مختلف بوده است. این قسمت در آمار بانک مرکزی، ۱۱ درصد از کل مبلغ تسهیلات را در پنج ماه اول امسال شامل می‌شود.

■ سهم بخش‌های مختلف از وام

بانک مرکزی در گزارش خود به سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از دریافت تسهیلات بانک‌ها نیز اشاره کرده است. گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد که بخش خدمات که بیش از نیمی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد، بیش از ۳۵ درصد از کل تسهیلات بانکی را در پنج ماه اول سال دریافت کرده است و بعد از آن بخش صنعت قرار دارد که سهم آن ۳۲ درصد از کل وام‌های پرداخت شده است. بخش‌های مسکن و بازرگانی نیز سهم تقریبا یکسانی از تسهیلات پرداختی بانک‌ها در این مدت داشته‌اند.

■ تسهیلات جواب داد؟

اگر یک گزارش دیگر بانک مرکزی از شاخص کل تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در سه ماهه اول سال ۱۳۹۳ مبنا قرار گیرد می‌توان گفت که به تسهیلات‌دهی بانک‌ها به بخش صنعت، پاسخ مناسبی داشته است. در تازه‌ترین گزارش بانک مرکزی این شاخص به عدد ۱۸۴/۱ رسیده است که در مقایسه با دوره مشابه سال قبل ۱۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. ضمن اینکه شاخص تولید صنایع موتوری با ۸۷/۲ درصد رشد بیشترین نقش را در رشد تولیدات صنعتی داشته است. در صورتی که شاخص تولیدکارگاه‌های صنعتی طی فصل تابستان و پاییز نیز روند صعودی را حفظ کنند، امیدها به خروج اقتصاد ایران از رکود نیز زنده می‌شود.

با این حال بانک مرکزی کشور اعتقاد دارد اقتصاد ایران همچنان دوران بازیابی توان از دست رفته گذشته را سپری می‌کند. سایت بانک مرکزی در پاسخی که به اظهارات مصباحی مقدم تهیه کرده بود در این مورد چنین نوشته بود: «کماکان سطح تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳ در سطحی کمتر از رقم فصل اول سال ۱۳۹۰ قرار دارد. این امر به آن معنی است که اقتصاد ایران در مرحله بازیابی توان از دست رفته و به عبارت دیگر، بازیابی استفاده از ظرفیت‌های خالی خود قرار دارد و هنوز به سطح تولید سال ۱۳۹۰ نرسیده است. بنابراین، با وجود رشد ۴/۶ درصدی اقتصاد در فصل اول سال جاری، اتفاق خارق‌العاده و باورنکردنی در اقتصاد کشور صورت نپذیرفته است و چنین نرخ رشدی پس از ۸ فصل رشد منفی، کاملا طبیعی است.»

■ بهبود پس از تزریق منابع

با نگاهی به وضعیت اقتصاد کشورمان در سال‌های اخیر درمی‌یابیم که این اقتصاد به تازگی یک دوره رکود دوساله را پشت سر گذاشته و بنابر آخرین گزارش‌ها که مربوط به بهار امسال است، وضعیت اقتصادی کمی بهتر شده است. در پایان پارسال رشد تولید در بخش کشاورزی ۴/۷ درصد بود، اما میزان رشد در بخش نفت حدود ۹ درصد، صنایع و معادن حدود سه درصد و در بخش خدمات حدود ۱/۵ درصد منفی بوده است. بانک مرکزی در تازه‌ترین آمار خود، رشد اقتصادی در سه ماهه اول امسال را ۴/۶ درصد اعلام کرده که سهم بخش صنعت و معدن به تنهایی دو درصد و بخش خدمات ۲/۲ درصد از رشد مثبت اقتصادی بهار امسال بوده است. کاهش شدید رشد بخش صنعت و معدن یکی از مهم‌ترین دلایل افت شدید اقتصادی بوده و گزارش بانک مرکزی نشان می‌دهد که برای حمایت از این بخش در پنج ماهه اول سال بیش از ۳۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی اختصاص داده است؛ رقمی که در مقایسه با پارسال نزدیک به ۱۳ هزار میلیارد تومان بیشتر است. علاوه‌بر این، بیش از ۴۳ درصد از وام‌هایی که به‌عنوان سرمایه در گردش در اختیار بخش‌های مختلف قرار گرفته، به واحدهای تولیدی و صنعتی اختصاص یافته است. بانک مرکزی در توضیحی که پیرامون تسهیلات‌دهی بانک‌ها به بخش‌های مختلف اقتصادی ارائه داده عنوان کرده است: «از آنجا که اقتصاد از عمق رکود اقتصادی در حال خارج شدن است و به چرخه رونق رهنمون می‌شود، لازم است ضمن تداوم مسیر جاری، ملاحظات مربوط به کنترل تورم را نیز در نظر گرفت و همواره مراقب قدرت گرفتن پتانسیل تورمی ناشی از فشار تقاضای کل در اقتصاد نیز بود.» بانک مرکزی اضافه کرده است: «ضروری است به افزایش توان خلق پول بانک‌ها از طریق افزایش سرمایه و بهبود کفایت سرمایه بانک‌ها، کاهش تسهیلات غیرجاری و بازگرداندن آنها به مسیر صحیح اعتباردهی بانک‌ها، افزایش بهره‌وری بانک‌ها در تامین سرمایه در گردش تولیدی، پرهیز از فشارهای مضاعف بر دارایی بانک‌ها و ترغیب بنگاه‌های تولیدی به سمت بازار سرمایه به‌عنوان یک ابزار مهم در تامین مالی طرح‌های اقتصادی (ایجادی) توجه ویژه‌ای کرد.»

پیش‌بینی بانک مرکزی از حرکت پیش‌روی اقتصاد ایران بر محور ادامه رشد استوار است. در شرایطی که چنین اتفاقی رخ دهد، احتمال بهبود شاخص‌های بیکاری و تولید نیز افزایش می‌یابد.

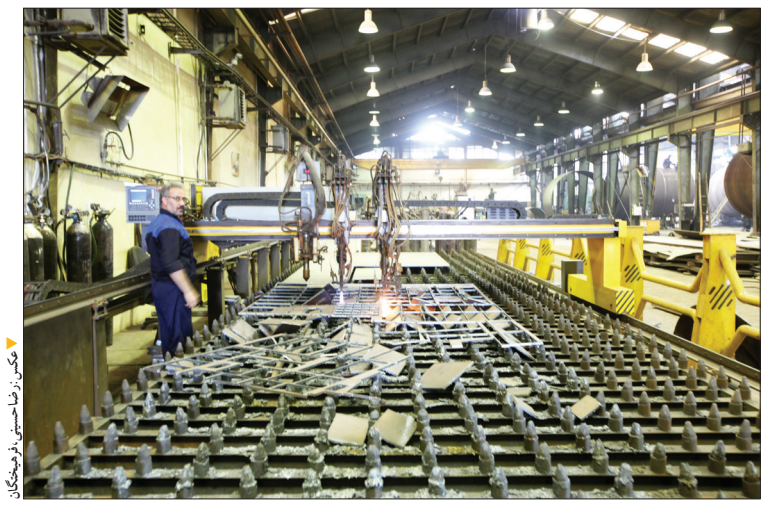

عکس: رضا حسینی، فرهیختگان

تسهیلات پرداختی بانک‌ها به بخش‌های اقتصادی

دوره زمانی	کل تسهیلات (میلیارد تومان)	کشاورزی (درصد)	صنعت‌ومعدن (درصد)	مسکن و ساختمان (درصد)	بازرگانی (درصد)	خدمات (درصد)
پنج ماه اول سال ۹۱	۵۹/۵۶۷	۷/۹	۳۲	۱۲/۱	۲۸/۶۰۲ (تفکیک نشده)	
پنج ماه اول سال ۹۲	۸۰/۸۱۳	۸/۶	۲۹/۳	۱۳/۶	۱۲/۶	۳۵/۷
پنج ماه اول سال ۹۳	۱۱۳/۵۱۳	۵/۶	۳۲	۱۳/۵	۱۳/۲	۳۵/۴

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی خبر داد

۶۴۰ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان نقدینگی در پایان مرداد

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی از رسیدن حجم نقدینگی به ۶۴۰ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان در پایان مرداد و رشد ۳۰/۳ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل خبر داد و گفت: «پایه پولی با ۴/۹ درصد کاهش ۱۱۰ هزار میلیارد تومان و ضریب فزاینده با ۱۲/۴ درصد رشد به ۵/۸ رسیده است.»

ابوالفضل اکرمی در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به آخرین آمار متغیرهای پولی گفت: «در ۵ ماهه اول سال جاری حجم نقدینگی نسبت به اسفند ماه سال گذشته ۷/۷ درصد افزایش یافت و به ۶۴۰ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان رسید.»

وی افزود: «این رقم در مقایسه با مرداد سال گذشته ۳۰/۳ درصد رشد داشته که البته ۳/۷ درصد از این رشد ناشی از افزودن آمار نقدینگی موسسات جدید پولی به آمارهای بانک مرکزی است.»

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به رشد منفی حجم پایه پولی در پنج ماهه اول امسال افزود: «در این مدت پایه پولی به ۱۱۰ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به اسفند ۴/۲ درصد کاهش داشته و ضریب فزاینده پولی هم با ۱۲/۴ درصد افزایش به ۵/۸ رسیده است.»

وی تاکید کرد: «این مساله نشان می‌دهد رشد ۷/۷ درصد نقدینگی در پنج ماهه اول امسال به دلیل رشد ضریب فزاینده پولی بوده است.» مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی همچنین در پاسخ به این سوال که بانک مرکزی نقدینگی در سال ۹۳ را تا چه سطحی افزایش خواهد داد، گفت: «بانک مرکزی سعی می‌کند به‌طور مرتب مسیر نقدینگی را پایش کرده و در صورت لزوم از ابزارهای کنترل نقدینگی استفاده خواهد کرد.»

اکرمی ادامه داد: «تلاش بانک مرکزی این است که حجم نقدینگی تا پایان سال جاری به ۲۳ تا ۲۵ درصد برسد؛ نقدینگی برای سیاستگذار پولی یک هدف میانی است و هدف‌گذاری اصلی بانک مرکزی تورم است.»

ویژگی‌های لایحه بودجه ۹۴ توسط سخنگوی دولت تشریح شد

شفاف و مختصر

فرهیختگان: معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری از تقدیم بودجه مختصر به مجلس خبر داد و گفت: «می‌خواهیم بودجه‌ای شفاف و روشن و مختصر البته با پیوست‌های آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم کنیم اما آنچه نمایندگان باید تصویب کنند، خیلی محدود است. بنابراین فرصت برای بازبینی و بررسی در زمان مقرر وجود دارد.»

محمدباقر نوبخت با اشاره به همکاری دولت و مجلس در تدوین و تصویب قانون بودجه سال ۹۳ افزود: «از اول فروردین امسال کشور هم دارای قانون بودجه بوده و هم آیین‌نامه‌های اجرایی آن مهیا شده بود.»

وی با بیان اینکه اجرای بودجه از ابتدای سال موجب اقدام برای دستیابی به اهداف ذکر شده در بودجه از همان هنگام شده است، گفت: «نه‌فقط امسال بودجه را به صورت عملیاتی تقدیم نمایندگان می‌کنیم بلکه تبصره‌های تکراری که هر سال با لایحه بودجه همراه می‌شد و وقت زیادی را از نمایندگان می‌گرفت، در یک همکاری مشترک با مجلس جدا و به صورت یک لایحه تقدیم می‌کنیم.»

معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور گفت: «بیش از آنکه خودمان را در اعداد و ارقام بودجه محدود کنیم، باید آثار آن را در زندگی افراد جامعه و رشد اقتصادی و نرخ تورم مشاهده کنیم.» نوبخت در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به موفقیت‌های دولت گفت: «در گزارش رسمی که خزانه کشور برای شش ماهه اول امسال داده است، موفق شدیم بیش از ۱۰ هزار و ۸۰ میلیارد تومان برای اعتبارات عمرانی پرداخت کنیم که نسبت به سال گذشته ۳/۳ برابر افزایش را نشان می‌دهد.» وی همچنین از افزایش ۱۲ برابری اعتبارات عمرانی نسبت به دوره پارسال خبر داد و در مورد اعتبارات تخصیص‌یافته به تولید گفت: «بالغ بر ۵۷۲۷ میلیارد تومان از محل افزایش قیمت ۳۰۰ تومانی بنزین در نظر گرفتیم که البته به صورت یارانه نقدی داده نخواهد شد بلکه این مبلغ به‌عنوان مابه‌التفاوت نرخ سود بانکی با نرخی که دولت برای تسهیلات اعطایی به بخش تولید در نظر دارد، در شش ماهه دوم سال هزینه می‌شود.»

معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت تشریح کرد

دلایل رشد بخش نفت در بهار ۹۳

فرهیختگان: به‌دنبال گفته‌های مقامات دولتی مبنی بر دلایل نرخ رشد اقتصادی فصل بهار، معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت نیز در گزارشی دلایل رشد بخش نفت در این فصل را تشریح کرد.

مقامات دولتی و کارشناسان اقتصادی، بخش نفت و خودرو را از جمله دلایل افزایش نرخ رشد اقتصادی فصل بهار عنوان کرده بودند. محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت نیز اخیرا گفته بود که در بخش پتروشیمی در چهارماهه اول امسال در رابطه با مقدار تولید ۴/۴ درصد نسبت به پارسال رشد داشته‌ایم. علاوه‌براین رشد فروش محصولات پتروشیمی ۴/۲ درصد، ارزش افزوده این محصولات ۱۸ درصد، صادرات آن ۸ درصد و ارزش صادرات ۴ درصد افزایش یافته است. علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز بخش نفت را از جمله نیروهای پیشران در مثبت شدن نرخ رشد اقتصادی دانسته بود. در همین حال، منصور معظمی، معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت نیز با تشریح دلایل تاثیر رشد بخش نفت بر آمار رشد اقتصادی سال ۹۳ گفته است که صادرات نفت خام و میعانات گازی در سال جاری افزایش پیدا کرده چنان که در پنج ماه اخیر نسبت به برنامه از قبل تعیین شده در بودجه هشت درصد افزایش صادرات داشتیم. وی در گفت‌وگو با فارس، افزایش تولید گاز را دلیل دیگر رشد بخش نفت برشمرد و افزود: «یکی از این دلایل افزایش تولید گاز به میزان حدود ۴۰ درصد نسبت به پارسال بوده که دلیل آن نیز وارد مدار شدن بخشی از گاز فاز ۱۲ پارس جنوبی است.»

معظمی، فشار برای اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام با پیشرفت بالا، بهره‌برداری از پارس جنوبی در هفت فاز و تلاش برای باقی فازها را برای تحقق این امر موثر دانست و تاکید کرد: «پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس را فعال کردیم و نسبت به گذشته حجم کار و تعداد نیروهای فعال بین بخش پیشرفت کرده است.»

اکونومیست پیش‌بینی کرد

چشم‌انداز روشن همکاری‌های تجاری ایران و آمریکا

فرهیختگان: بعد از اعلام گمرک مبنی بر افزایش حجم تجارت خارجی آمریکا با ایران، اکونومیست در تازه‌ترین گزارش منتشره خود پیش‌بینی کرد که اگر آمریکا در مذاکرات هسته‌ای با ایران از خود نرمش بیشتری نشان دهد و در صورت دست یافتن به یک توافق جامع، زمینه آغاز همکاری در بسیاری از زمینه‌ها برای دو طرف فراهم خواهد شد.

رئیس‌جمهوری نیز اخیرا در نیویورک گفته بود که اگر مقامات غربی واقع‌بین باشند می‌توان به یک توافق جامع درباره مساله هسته‌ای ایران دست یافت.

روحانی علاوه‌بر این تاکید کرده بود که در صورت رسیدن به یک توافق جامع درباره برنامه هسته‌ای کشورش بدون‌شک روابط آمریکا و ایران تغییر خواهد کرد. برخی مقامات بخش خصوصی نیز از تشکیل اتاق بازرگانی مشترک ایران و آمریکا خبر داده و عنوان کرده‌اند در صورت تشکیل این اتاق، تراز تجاری ایران و آمریکا نیز بهبود می‌یابد.

این اظهارات در حالی است که براساس آمار گمرک، واردات ایران از آمریکا در شهریورماه امسال نسبت به ماه مشابه پارسال بیش از ۴۰ درصد افزایش یافته است، درحالی که در شهریور پارسال باوجود واردات ۲۷۲۰ تن کالا ارزش واردات از این کشور ۱۰ میلیون و ۳۷۲ هزار و ۵۰۴ دلار بوده است.

همچنین در گزارش گمرک آمده است که در ماه گذشته ۲۲۹۷ تن کالا به ارزش ۱۴ میلیون و ۵۲۷ هزار و ۶۵۷ دلار از ایالات متحده آمریکا وارد کشور شده است که ۰/۳۶ درصد از کل واردات در این ماه را شامل می‌شود. بر این اساس، حجم واردات از ایالات متحده آمریکا در شش ماهه نخست امسال ۸۲۴۲ تن به ارزش ۶۵ میلیون و ۲۴۴ هزار و ۹۹۸ دلار بوده است.

تحلیل

عربستان و بحران قیمت نفت

جرج لیبی و سم ویلکین
ترجمه: محمدرضا احمدی‌نیا

نوسانات قیمت نفت خام همچنان کارشناسان این حوزه را درگیر پیش‌بینی‌ها و گمانه‌زنی درباره آینده نگه‌داشته است. آنچه این گمانه‌زنی‌ها را دشوارتر می‌کند، رفتارهای ناخوانده یا دور از انتظار برخی دست‌اندرکاران تولید نفت خام است. به عنوان مثال عربستان سعودی با افزایش تولید خود بر کاهش قیمت دامن زده تا بتواند سهم خود از بازار را حفظ کند. فایننشیال پست، به بررسی آرای برخی کارشناسان بین‌المللی حوزه نفت خام پرداخته است. این مجله می‌نویسد: افت دو دلاری قیمت نفت برنت دریای شمال طی پنجشنبه و جمعه هفته قبل، قیمت این نفت خام را به زیر ۹۲ دلار در هر بشکه رساند که پایین‌ترین قیمت از سال ۲۰۱۲ تاکنون است. بازار نفت، این افت قیمت را مدیون افزایش تولید عربستان سعودی به‌عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان است.» یارن شیلدراپ، رئیس بخش تحلیل مواد خام از بانک خصوصی اسکاندیناوی در اسلو، معتقد است: «قیمت نفت برنت تا ۸۸ دلار در هر بشکه می‌تواند پایین بیاید.» سرمایه‌گذاران اروپایی در انتظار تشریح برنامه افزایش سرمایه بانک‌ها هستند تا بتوانند نسبت به آینده پیش‌بینی‌های بهتری داشته باشند. گفته می‌شود برنامه‌های افزایش سرمایه بانک اروپا، می‌تواند آرامش و اعتماد سرمایه‌گذاران این قاره را تامین کند.»

چهارشنبه گذشته، عربستان سعودی به‌عنوان بزرگ‌ترین دولت صادرکننده نفت، اعلام کرد که آرامکو، شرکت ملی نفت این کشور، برای مشتریان آسیایی خود تخفیف ویژه در نظر گرفته است؛ تخفیفی که نشان از عزم عربستان برای حفظ حجم فروش خود حتی به قیمت پایین دارد و موجب نگرانی دیگر تامین کنندگان عمده نفت جهان شده است. شیلدراپ می‌افزاید: «اعلام صریح عربستان برای تصمیم این کشور به رقابت در عرصه قیمت، نوعی ساختار تازه به بازار نفت خواهد داد و رفتارهای سنتی را در این بازار دستخوش تغییرات اساسی می‌کند.»

در آخرین داده‌وستدهای انجام شده در بازار نفت، قیمت نفت برنت دریای شمال برای تحویل در ماه نوامبر (آذر ماه) با ۱/۷۶ دلار کاهش به ۹۲/۴۰ دلار در هر بشکه رسید، این درحالی است که قیمت نفت خام آمریکا برای تحویل در همین ماه با ۱/۴۷ دلار کاهش به ۸۹/۲۶ دلار رسید. این نخستین باری است که طی ۱۸ ماه گذشته قیمت نفت وست تگزاس اینترمدیت زیر ۹۰ دلار در هر بشکه معامله شده است. کارستن فریتز، کارشناس بانک کامرز، دراین‌باره گفت: «قیمت مشتقات نفتی عربستان سعودی با افت شدید قیمت، اکنون به قیمتی که در دسامبر ۲۰۰۸ (آبان ۸۷) و در بحبوحه رکود ۲۰۰۹-۲۰۰۸ تجربه کرده بود، بسیار نزدیک است.» او با یادآوری اینکه اعلام تخفیف‌ها از سوی دولت عربستان مانند کشیدن ماشه عمل کرد و در کنار احیای تولید لیبی، مقاومت ارزش دلار آمریکا و گزارش‌های منفی از اقتصاد اروپا و آسیا، می‌تواند موجب افت قیمت نفت طی چندین ماه آینده شود، افزود: «به عقیده من اوپک باید پاشنه‌هایش را برای یک جنگ قیمت بالا بکشد، چون تا زمانی که اثر رقابت‌های فعلی در بازار باشد، هیچ ثباتی در قیمت اتفاق نمی‌افتد و اوپک نمی‌تواند یک کاهش تولید هماهنگ را برنامه‌ریزی کند.»

دیوید هافتون، کارشناس امور نفتی، در یادداشتی تحلیلی علت اصلی بروز این بحران قیمت در بازار نفت را مازاد عرضه نسبت به تقاضا عنوان کرده و بازار نفت را فارغ از وضع امروزش، طی یکسال گذشته ناامیدکننده خوانده است. در میان کارشناسان، دو دیدگاه مختلف و دو گمانه‌زنی متضاد درباره رفتار آتی کشورهای صادرکننده نفت یا همان اوپک وجود دارد؛ یک دیدگاه که معتقد است اوپک در نشست ماه آینده خود برای مبارزه با افت قیمت، تولیدش را کاهش می‌دهد و این تنها راه برای امید به تثبیت قیمت نفت خام است. دیدگاه دیگر معتقد است که اوپک تصمیم دارد در چشم‌انداز تولید سال ۲۰۱۵ بازبینی کند و تولید ۳۰ میلیون بشکه در روزی که برای آن درنظرگرفته شده‌است را افزایش دهد، چراکه هیچ کاهش تولیدی نمی‌تواند روند نزولی قیمت‌ها را متوقف سازد.

شیلدراپ معتقد است که اوپک برای تنظیم قیمت‌ها در سال ۲۰۱۵ باید بین یک تا ۱/۵ میلیون بشکه در روز از چشم‌انداز تولید خود بکاهد.

این گمانه‌زنی‌ها در شرایطی صورت می‌گیرد که تولید نفت خام روسیه با ۰/۹ درصد رشد نسبت به ماه سپتامبر به ۱۰/۶۱ میلیون بشکه در روز رسیده است و داده‌های دریافتی از اروپا نشان می‌دهد که صنایع تولیدی این قاره همچنان موقعیت امیدوارکننده‌ای ندارند. بخش تولید در چین نیز روندی منفی دارد و اقتصاد آمریکا هم با تهدید ابولا دست و پنجه نرم می‌کند. در مجموع تصمیم عربستان برای رقابت بر سر قیمت، در کنار شرایط جهانی می‌تواند تولیدکنندگان نفت را به سمت سال‌های مشکلات اقتصادی هدایت کند.

ایستگاه

کمبود ۳۰۰ هواپیما در ناوگان هوایی

فرهیختگان: رئیس سازمان هواپیمایی کشوری با بیان اینکه هم‌اکنون در برخی فرودگاه‌ها از پنج درصد ظرفیت‌ها استفاده می‌شود، گفت: «با توجه به تقاضاهای موجود در حال حاضر کشور نیازمند ۳۰۰ فروند هواپیماست.»

به گزارش روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری، علیرضا جهانگیریان افزود: «صنعت هوانوردی ازجمله صنایعی است که به واسطه تحریم‌ها صدمات زیادی به آن وارد شده و به همین دلیل حجم صنعت نسبت به بازار با حداقل ۵۰ درصد کمبود ناوگان هوایی مواجه است و بازار صنعت هوانوردی برای پاسخگویی به تقاضاهای موجود هم‌اکنون به ۳۰۰ فروند هواپیما در کشور نیاز دارد.»

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: «هم‌اکنون از ۸۵ میلیون ظرفیت فرودگاهی تنها ۴۵ میلیون نفر اعزام و پذیرش صورت می‌گیرد و در برخی فرودگاه‌ها از پنج درصد ظرفیت‌ها استفاده می‌شود.»

جهانگیریان تاکید کرد: «در حال حاضر به ازای هر فروند هواپیما، ۱۵۰ نیروی متخصص در صنعت مشغول فعالیت هستند که با اضافه شدن ۱۰۰ فروند هواپیما به ۱۵ هزار نیروی انسانی جدید در آینده نیاز داریم.»

وی تصریح کرد: «هم‌اکنون در مراکز جامع علمی- کاربردی کشور حدود ۴۹۰۰ دانشجو به تحصیل اشتغال دارند و در سال ۱۵۰۰ نفر فارغ‌التحصیل می‌شوند که با این تعداد فارغ‌التحصیل باید در آینده به فکر افزایش ظرفیت باشیم.»

به گفته معاون وزیر راه و شهرسازی، ساماندهی و ارتقای کیفیت در مراکز آموزشی، توسعه فضاهای آموزشی، تامین امکانات و تجهیزات آموزشی، امکان جذب فارغ‌التحصیلان رشته‌های هوانوردی به بازار ازجمله سیاست‌های این سازمان در راستای تعالی در امور آموزش و پژوهش این صنعت به‌شمار می‌رود.

افزایش ۱۱۵ درصدی واردات خودرو

ایسنا: واردات خودروی سواری در نیمه نخست امسال با افزایش ۱۱۵ درصدی نسبت به مدت مشابه پارسال به ۵۱ هزار و ۴۷۴ دستگاه رسید.

در شهریورماه امسال ۷۴۸۸ دستگاه خودروی سواری به ارزش ۱۴۶ میلیون و ۹۷۴ هزار و ۹۵۷ دلار وارد کشور شده است که به این ترتیب تعداد خودروهای وارد شده در نیمه نخست امسال به بیش از ۵۱ هزار دستگاه رسیده است.

همچنین در این گزارش آمده است که واردات خودرو در شهریورماه نسبت به ماه مشابه پارسال نیز با افزایش ۳۰ درصدی ارزش همراه بوده است. به‌طوری که در شهریورماه ۱۳۹۲ تعداد خودروهای سواری ۵۲۷۱ دستگاه به ارزش ۱۱۲ میلیون و ۸۳۲ هزار و ۱۶۴ دلار بوده است.

تعداد خودروهای سواری وارد شده در شش ماهه نخست امسال نیز ۲۲ هزار و ۳۸۲ دستگاه به ارزش ۴۶۸ میلیون و ۷۵۷ هزار و ۳۹۰ دلار بوده است.